

MİLLÎ MAYIN FAALİYETLERİ STANDART UYGULAMA TALİMATI (MMFSUT)

Haziran 2022

MMFSUT-07 Mayın Mağdurlarına Yardım ve Patlayıcı Mühimmat Risk Eğitimi (PAMRE) Faaliyetleri Standart Uygulama Talimatı

Türkiye Cumhuriyeti Millî Mayın Faaliyet Otoritesi
Millî Savunma Bakanlığı
Millî Mayın Faaliyet Merkezi Dairesi Başkanlığı
Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğü Yerleşkesi
Döğol Caddesi No:4 Anadolu Meydanı (Tandoğan)
06330 Yenimahalle / Ankara/TÜRKİYE

E-posta: mafam@msb.gov.tr
Tel: 0 (312) 4025430-31-32-33
Faks: 0 (312) 2131826
(Web: <https://mafam.msb.gov.tr>)

Uyarı

Bu doküman, kapak sayfasında belirtilen tarihten itibaren yürürlüktedir. Milli Mayın Faaliyetleri Standart Uygulama Talimatları (MMFSUT) sürekli gözden geçirme ve revizyona tabi olduğundan, kullanıcılar dokümanın durumunu doğrulamak için, MAFAM İnternet sitesine (<https://mafam.msb.gov.tr>) başvurmalıdır.

Telif Hakkı

Bu doküman, bir Milli Mayın Faaliyetleri Standart Uygulama Talimatıdır (MMFSUT) ve telif hakları MAFAM'a aittir. Bu doküman veya bir kısmı, MAFAM'ın önceden yazılı izni olmaksızın, hiçbir biçimde veya vasıta ile ve başka amaçlarla kopyalanamaz, saklanamaz veya iletilemez.

Bu doküman satılamaz.

Türkiye Cumhuriyeti Milli Mayın Faaliyet Otoritesi

Millî Savunma Bakanlığı

Millî Mayın Faaliyet Merkezi Dairesi Başkanlığı

Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğü Yerleşkesi

Döğol Caddesi No:4 Anadolu Meydanı (Tandoğan)

06330 Yenimahalle / ANKARA

E-posta: mafam@msb.gov.tr

Tel: 0 (312) 4025430-31-32-33

Faks: 0 (312) 2131826

(Web: <https://mafam.msb.gov.tr>)

MMFSUT-07 – Haziran 2022

Tüm hakları saklıdır.

İçindekiler

İçindekiler.....	ii
Önsöz.....	iii
Giriş.....	iv
1. Amaç.....	1
2. Kapsam.....	1
3. Referanslar.....	1
4. Yetki ve Sorumluluklar.....	1
5. Tanımlar ve Kısaltmalar	1
6. PAMRE Mesajı.....	1
7. PAMRE Projesinin Tasarlanması ve Uygulanması.....	2
8. Mayın Mağdurlarına Yardım ve Patlayıcı Mühimmat Risk Eğitimi Faaliyetleri Uygulama Esasları.....	2
9. PAMRE Oturumları.....	4
9.1. Temel Emniyet Mesajları.....	4
9.2. PAMRE Yardımcı Malzemeleri/Materyalleri.....	5
9.3. Bağışçının Görünürlüğü.....	6
10. PAMRE Ekibinin Oluşturulması.....	6
10.1. PAMRE Ekibinin Genel Asgari Nitelikleri.....	6
10.2. PAMRE Ekibinin Güvenliği.....	7
11. Faaliyet Raporları.....	8
11.1. MFBYS Uyumlu Kaza, Olay ve Mağdur Bilgi Formu.....	8
11.2. MFBYS Uyumlu Eğitim Formu.....	9
12. PAMRE Kalite Yönetimi.....	9
13. Yararlanılan Kaynaklar.....	9
EK-1 Yeterlilik Sertifikası	10
Değişiklik Kaydı.....	11

Önsöz

Bu Milli Mayın Faaliyetleri Standart Uygulama Talimatı (MMFSUT); MAFAM D.Bşk.lığı tarafından hazırlanan Milli Mayın Faaliyet Standartları (MMFS) ışığında faaliyetlerin standartlara uygun ve doğru bir şekilde icra edilebilmesi amacıyla oluşturulmuştur.

Gelişen/değişen mayın faaliyet standartları, uluslararası gereklerde meydana gelen değişiklikler ile uygulamadan doğan görüş, öneri ve aksaklıkların bildirilmesi/tespiti halinde MMFSUT'lar güncellenecektir.

Milli Mayın Faaliyetleri Standart Uygulama Talimatında yer alan formların en güncel hali Mayın Faaliyet Bilgi Yönetimi Sistemi (MFBYS)'nde ve TSK ağı örün sayfasında yer almaktadır.

1 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi 342'nci maddesi kapsamında Türkiye Cumhuriyeti sınırları dâhilinde ve görevlendirilmesi halinde yurt dışında gerçekleştirilmesi planlanan insani maksatlı mayın ve/veya patlamamış mühimmat temizliğine yönelik faaliyetler ile MMFSUT hazırlaması/güncel halde bulundurmasından Milli Mayın Faaliyet Merkezi (MAFAM) D.Bşk.lığı sorumludur.

Giriş

Mayın Mağdurlarına Yardım Faaliyetleri; Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının mayın ve patlamamış mühimmat kazasına maruz kalması sonucu oluşabilecek sosyal ihtiyaç ve yasal haklarını ulusal bir tabanda birleştirerek ilgili tüm kamu kurumlarınca desteklenmesini amaçlar.

Patlayıcı Mühimmat Risk Eğitimi (PAMRE) Faaliyetleri; patlayıcı mühimmat ile kirlenmiş bölgelerde yaşayan vatandaşlarımızın konuya ilişkin farkındalığını yükselterek patlayıcı mühimmattan yaralanma riskini azaltmak ve risk grupları arasında davranışsal değişiklikleri geliştirmeyi amaçlar. PAMRE, Millî Mayın Faaliyet Merkezi (MAFAM) D.Bşk.lığının belirlediği coğrafi kapsamda ve plân dahilinde icra edilir.

Bu standart uygulama talimatı (SUT); patlayıcı mühimmat risk eğitim faaliyeti yöneticilerine ve icracalarına her düzeyde çalışmalarını ve sorumluluklarıyla ilişkili riskleri tanımlamaları ve yönetmeleri için gereken rehberliği sağlamayı amaçlamaktadır.

Mayın Mağdurlarına Yardım ve Patlayıcı Mühimmat Risk Eğitimi Faaliyetleri Standart Uygulama Talimatı

1. Amaç:

a. Bu talimat ve 1 No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi 6586 sayılı Kanun gereği, patlayıcı mühimmat kazalarından etkilenenlere ilişkin detaylı bilgileri Mayın Faaliyetleri Bilgi Yönetim Sistemi (MFBYS)'nde saklamak ve mağdurlara yapılan yardımları takip etmek Milli Mayın Faaliyet Merkezi (MAFAM) D.Bşk.lığı'nın sorumluluk alanındadır.

b. Patlayıcı mühimmat risk eğitimleri hem sivil halkın hem de bölgede mayın temizliği faaliyeti icra eden askeri birliklerin ve kolluk kuvvetlerinin de mayın tehlikesine karşı korunmasını amaçlar.

2. Kapsam:

a. Bu Standart Uygulama Talimatı (SUT); amaç kapsamında belirtilen hususlarla ilgili olarak icra edilecek mayın mağdurlarına yardım faaliyetlerini planlayan, uygulayan, kontrol eden ve gerektiğinde yeniden icra eden MAFAM Operasyon Daire Başkanlığı Mayın Mağdurlarına Yardım ve Risk Eğitimi Şubesi Müdürlüğü'nün mayın mağdurlarına yardım faaliyetlerini,

b. Patlayıcı mühimmat riski bulunan bölgelerde halkı tehlikeli alanlardan uzak tutmak, mayın risklerine karşı farkındalık oluşturarak toplumun zarar görmesini engellemek maksadıyla icra edilecek eğitimlerin; etkin şekilde planlanması, yönetilmesi, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesini kapsamaktadır.

3. Referanslar:

Millî Mayın Faaliyet Standartları (MMFS)

4. Yetki ve Sorumluluklar:

1 No.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi 342'nci Maddesi "Millî Mayın Faaliyet Merkezi Kurulmasına İlişkin Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" gereği, Türkiye Cumhuriyeti sınırları dâhilinde ve yetki verilmesi durumunda yurtdışında gerçekleştirilecek insanî maksatlı mayın faaliyetleri kapsamındaki mayın mağdurlarına yardım ve PAMRE faaliyeti MSB MAFAM D.Bşk.lığı Oper. D. Mayın Mağdurlarına Yardım ve Risk Eğitimi Şb. Md.lüğünce ya da MAFAM D.Bşk.lığının bu faaliyetin yürütülmesi için yetkilendirdiği kurumca icra edilir.

5. Tanımlar ve Kısaltmalar:

MMFSUT-07'de kullanılan tüm terim, tanım ve kısaltmalara ilişkin sözlük, MMFS 04.10'da verilmektedir.

6. PAMRE Mesajı:

a. MAFAM D.Bşk.lığının tüm PAMRE uygulamaları/faaliyetleri, patlayıcı mühimmatlara karşı farkındalık yaratmak maksadıyla aşağıdaki temel mesajları içerir:

(1) Dokunmayın: Mayın/patlamamış mühimmatlara kesinlikle dokunmayın. Mayınlı alanı temizlemeye çalışmayın. Mayını kıpırdatmayın, fırlatmayın, sökmeye çalışmayın. Çevrenizdeki insanları mayına dokunmamaları konusunda uyarın.

(2) Yaklaşmayın/ Girmeyin: Çevrenizdeki tehlikeli alanların nerelerde olduğundan haberdar olun. Tehlikeli bölgelere girmeyin. Tuzak teli görürseniz yaklaşmayın, çevrede mayınlar olabilir. Çevrenizdeki insanların mayınlı sahalara girmelerini engelleyin.

(3) Rapor edin: Mayın ya da patlamamış mühimmat gördüğünüzde durun ve yakındaki kişileri “**DUR MAYIN VAR**” diye bağırarak uyarın, mayınlı alanlara girmelerini engelleyin. Mayın/PM’nin bulunduğu yeri işaretleyin ve yetkilileri en kısa sürede tehlikeli durum hakkında haberdar edin.

b. PAMRE mesajları, hedef kitlenin sosyal ve kültürel hayatına uygun şekilde açık ve anlaşılır ifadelerle geliştirilir.

7. PAMRE Projesinin Tasarlanması ve Uygulanması:

MAFAM D.Bşk.lığının PAMRE projelerinin tamamının amacı; mayın/PM’nin tanınması, mayın/PM kirliliği olması muhtemel alanların tanınması, mayın/PM bulunan ortamda gösterilecek güvenli davranışlar ve bir mayın tarlasında meydana gelecek patlama durumunda yapılacak davranışlar konusunda hedef kitle üzerinde farkındalık yaratmaktır.

PAMRE projesi tasarlanırken ilgili projenin amacı ve hedefleri açık bir şekilde tanımlanır. Ayrıca, projeyi icra edecek uygulayıcı kurumun adı, aktivite türü, projeye ilgili kullanılacak eğitim materyalleri, planlanan çalışma zamanı (başlangıç/bitiş), hedef grup (katılımcılar/sayısı) ve projenin uygulama süresi belirtilir.

Tüm MAFAM D.Bşk.lığı PAMRE faaliyetleri; mayınlı alanlara yakın bölgelerde yaşayan vatandaşlarımıza mayın risklerine karşı farkındalık yaratmak amacıyla planlanır, uygulanır ve değerlendirilir.

8. Mayın Mağdurlarına Yardım ve Patlayıcı Mühimmat Risk Eğitimi Faaliyetleri Uygulama Esasları:

a. 1 No.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi 342 Maddesi “Millî Mayın Faaliyet Merkezi Kurulmasına İlişkin Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” kapsamında Türkiye Cumhuriyeti sınırları dahilinde mayın faaliyetlerini düzenlemek ve koordine etmek amacıyla mayın mağdurlarına yardım ve patlayıcı mühimmat risk eğitimi faaliyeti Millî Savunma Bakanlığı Millî Mayın Faaliyet Merkezi (MAFAM) D.Bşk.lığınca ya da MAFAM D.Bşk.lığının bu faaliyetin yürütülmesi için yetkilendirdiği kurum/kuruluşa icra edilir. Bu kapsamda, mayın/patlamamış mühimmat mağdurları, kendilerine yönelik özel bir yardım programı veya mevzuat bulunmamasına rağmen mevcut kanunlarla sağlanan haklardan, şartları taşımaları halinde faydalanmaktadırlar. MAFAM D.Bşk.lığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı iş birliğinde mayın mağdurlarına sosyal, mali ve psikolojik yardımlar sağlanmaktadır. Mayın mağdurlarına yönelik;

- (1) Sosyal hayata uyumun sağlanması,
- (2) Ekonomik yeterliliklerin temin edilmesi ,
- (3) Sürdürülebilir sağlık hizmetinin verilmesi,

(4) Psikolojik ve psiko-sosyal destek sağlanması,

(5) Rehabilitasyon hizmetlerinin verilmesi hususunda ilgili bakanlık ve kuruluşlarıyla koordine ve iş birliği çalışmaları devam etmektedir.

b. Mayın/Patlamamış Mühimmat Mağdurlarına Yardım Faaliyeti;

(1) Mayın/PM kazalarına ve mayın mağdurlarına ilişkin bilgilerin takip edilmesini,

(2) Mayın/PM'lerin toplum üzerindeki etkilerini analiz etmek maksadıyla kaza verilerinin ilgili kurumlardan/bakanlıklardan toplanmasını,

(3) Ottawa Sözleşmesi yükümlülükleri arasında yer alan, mayın mağdurlarına yardım ve PAMRE konularına ilişkin ilgili bakanlıklar, kurum ve kuruluşlar ile işbirliği yapılmasını,

(4) Türkiye Cumhuriyetindeki mayın mağdurlarına hizmet veren rehabilitasyon merkezlerinin kapasitelerine ilişkin bilgilerin toplanmasını ve analizlerinin yapılmasını,

(5) Mayın/ PM mağdurlarına yapılan sosyal yardımların takibinin sağlanması maksadıyla Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve MAFAM D.Bşk.lığı arasında imzalanan 'Veri Paylaşım Protokolü' gereğince ilgili bakanlıktan söz konusu bilgilerin talep edilmesini,

(6) Söz konusu mayın/PM kaza/olay bilgilerinin "Kaza/Olay Raporu" formu kapsamında olay bilgi edinme tarihi, olay tarihi, olay tipi, ilgili organizasyon/kurum/kuruluş/şirket bilgisi, olay tanımı ve olay alanıyla ilgili bilgilerin doldurulmasını,

(7) Mağdur Bilgi Formu kapsamında mayın/PM mağdur bilgileri ile kazanın nerede, ne zaman, nasıl meydana geldiğini belirten bölümlerin eksiksiz doldurulması faaliyetlerini kapsamaktadır.

Söz konusu formların elektronik ve/veya elle nasıl doldurulacağı "MMFSUT-09 Görev Belgeleri ve Rapor İşlemleri Standart Uygulama Talimatı"nda belirtilmiştir.

c. PAMRE kapsamında;

(1) Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığından (J.Gn.K.lığı) gelen bilgi ve belgeler Myn.Mağ.Yrd. ve Risk Eğt.Ş.Md.lüğü tarafından MFBYS' ye aktarılmak üzere "Mayın Mağduru Bilgi Formuna" kaydedilmektedir.

(2) Elde edilen veriler (cinsiyet, yaş, ekonomik/sosyal/kültürel faktörler, eğitim durumu, risk arz eden mühimmat cinsi, risk durumu vb.) doğrultusunda tehlikenin boyutu, etkileri ve PAMRE icra edilecek hedef kitle belirlenmektedir. Ayrıca, Myn.Mağ.Yrd. ve Risk Eğt.Ş.Md.lüğü tarafından PAMRE verilecek bölgeler arasında mayın risklerinin yoğunluğuna göre önceliklendirme yapılmaktadır.

(3) Ulusal politikalar, stratejiler ve standartlara uygun olarak PAMRE planı oluşturulmaktadır.

(4) Söz konusu PAMRE planı (cari yıl ve 3 yıllık olarak) Millî Mayın Faaliyet Planına aktarılmaktadır.

(5) İlgili kurum/kuruluşlar ile koordine edilerek PAMRE icra edebilecek mayın riski yüksek olan iller ve bu illerde PAMRE verebilecek eğitici personeller belirlenir. MAFAM D.Bşk.lığınca PAMRE Eğitici Eğitimi alacak eğitimcilere verilecek eğitimlerin programı hazırlanır. Söz konusu eğitici eğitimlerinin verilmesine müteakip PAMRE eğitici eğitimi almış eğitimciler yeterlilik sınavına tabi tutulur ve başarılı olmaları durumunda aldığı eğitimlerin belirtildiği yeterlilik sertifikası düzenlenir. Düzenlenen sertifika, sertifika sahibi personele PAMRE faaliyetlerini icra etme yetkisi verir. Geçerliliği 2 yıl olan yeterlilik sertifikası Ek'tedir. Yeterlilik Sertifikası 2 yılda bir verilen tazeleme eğitimini müteakip tekrar düzenlenir.

(6) Risk içeren bölgelerde yaşayan vatandaşlarımıza, sunular yapılması ve etkili ve ikna edici eğitim materyaller (sunumlar) kullanılarak mayın riskleri konusunda farkındalık yaratmak maksadıyla PAMRE icra edilir.

(7) İcra edilecek PAMRE'nin yanı sıra sürdürülebilir davranışsal değişikliği desteklemek amacıyla mesajlar; basın yayın organları, poster, broşür vb. unsurlar ile desteklenir.

(8) İcra edilen PAMRE sonucunda hazırlanan raporlar, gelecek eğitimlerin planlamasına katkı sağlaması maksadıyla MFBYS sistemine aktarılır.

(9)PAMRE'nin nerede, ne zaman, nasıl icra edildiği ve hedef grup bilgilerini kapsayan alanlar 'Eğitim Formuna' eksiksiz bir şekilde doldurulur. Söz konusu formun elektronik ve/veya elle nasıl doldurulacağı "MMFSUT-09 Görev Belgeleri ve Rapor İşlemleri Standart Uygulama Talimatı"nda belirtilmiştir.

9. PAMRE Oturumları:

Katılımcıların yaşı, bilgi düzeyi, oturumun ortamı, genel koşulları ve katılımcı sayısı gibi başlıca etkenler göz önünde bulundurularak eğitim süresi belirlenir. Katılımcı sayısı ne kadar fazla ise oturum o kadar uzun sürebilir. PAMRE oturumları amaca yönelik temel güvenlik mesajlarını içerir ve hedef gruba uygun olarak düzenlenir.

9.1 Temel Emniyet Mesajları:

Güvenlik mesajlarının doğru şekilde hedef risk grubuna iletilmesi PAMRE için en önemli unsurdur. Kültürel ve dini farklılıklar, hedef kitlenin davranışları üzerinde etkilidir. Bu nedenle, güvenlik mesajları iletilirken sosyo-kültürel farklılıklar (yaş, cinsiyet, dil, din, ırk) göz önünde bulundurulur. Hedef kitleye verilecek mesajlar; açık, net, anlaşılır, sosyal olarak kabul görülür, ilgili, gerçekçi ve ikna edicidir.

Hedef risk grubuna iletilecek PAMRE konuları şunlardır:

a. Mayın/Patlamamış Mühimmat Tanımları ve Tehlikeleri;

(1) Mayın, bir zeminin altına ya da yakınına yerleştirilen ve bir insanın aracın ya da hayvanın dokunması ile patlayan öldürücü etkiye sahip silahlardır.

(2) Mayınlar, şekil olarak genelde yuvarlak ve konserve kutusu şeklinde, renk olarak yeşil ve toprak rengi olabilir.

(3) Patlamamış mühimmat, çeşitli maksatlarla elle ve silahla atılan ve patlamadan araziye düşebilen, dokunulması halinde öldürücü etkiye sahip patlayıcı maddelerdir.

(4) Söz konusu patlayıcı mühimmatlar, patlaması sonucu yakıcı derecede sıcaklık ve şarapnel parçaları vasıtasıyla insanlar üzerinde etki yaratabilir.

(5) Uzuvarın (ayak,kol vb.) kopmasına ve maalesef insanların engelli kalmasına ya da ölmesine neden olabilir.

b. Mayın/Patlamamış Mühimmatlarla Karşılaşabileceğimiz Yerler ve Çevremizdeki Mayınlı Alanlar:

- (1) Askeri Bölgeler ve Atış Alanları,
- (2) Hudut Hattı ve Yakınındaki Hendekler,
- (3) Teröristle Mücadele Harekatı Bölgesinde Bulunan Mağara, Menfez vb. Girişleri,
- (4) Hudut Emniyeti Kapsamında Önceden Döşenmiş Mayın Tarlaları,
- (5) Terör Olayları Nedeniyle Boşaltılmış, Terkedilmiş Köyler ve Mezralar,
- (6) Jandarma, Karakol ve Hudut Hatları Çevresi.

c. Güvenli Davranış Şekillerine İlişkin Mesaj Örnekleri;

- (1) Tehlikeli bölgelere girmeyin!!!
- (2) Mayın ya da şüpheli patlayıcıya kesinlikle dokunmayın!!!
- (3) Mayın gördüğünüzde DURUN ve yakındaki kişileri «DUR MAYIN VAR» diye bağırarak uyarın, girmelerini engelleyin!!!
- (4) KıpırdatMAYIN!, BasMAYIN!, Sökmeye ÇalışMAYIN!, YaklaşMAYIN!, ToplaMAYIN!..
- (5) Mayın gördüğünüzde ya da mayından yaralanan olduğunda güvenliğiniz için yetkililere haber verin!!!!

9.2. PAMRE Yardımcı Malzemeleri/ Materyalleri:

MAFAM D.Bşk.lığı için PAMRE, farkındalığı arttırarak mayın/PM'lere karşı güvenlik davranışlarını geliştirerek patlayıcı mühimmatlardan kaynaklanan ölüm ve yaralanma riskini azaltmayı amaçlayan bir mayın faaliyetidir. PAMRE emniyet mesajlarını içeren basılı görseller, posterler, broşürler, ilan panoları, tasarımlar, davranış değişikliği maksadıyla tasarlanan ve üretilen her türlü ürün PAMRE yardımcı malzemeleri/materyalleri kapsamındadır. Özellikle basılı materyaller daha akılda kalıcı olabilmektedir.

Her PAMRE materyali, yayımlanmadan önce dikkatle test edilir. PAMRE materyallerinin test edilmesi süreci, tasarımın anlaşılır, sosyal olarak kabul görür, ilgili, çekici ve ikna edici olup olmadığı kapsayıcı bir yaklaşımla PAMRE uzman eğitimleri tarafından test edilir.

Broşür, el ilanı gibi PAMRE mesajları taşıyan görsellerle desteklenmiş materyallerin içeriği, dağıtılmadan önce hedef kitleye mutlaka detaylı bir şekilde anlatılır. İlgili bilgilendirmeler yapılmadan dağıtılmış olan her materyal yanlış, eksik ve/veya hatalı yorumlara neden olabilir.

9.3. Bağışçının Görünürlüğü:

Bağışçı kuruluşlar PAMRE projelerinin yönetim sürecinin bir parçasıdır. Dolayısıyla bu kuruluşların finanse ettikleri bu projelerin etkin bir şekilde ve ulusal ve/veya uluslararası standartlara uygun olarak yönetilmesini sağlamada sorumlulukları bulunmaktadır. Bu sorumluluklar, sözleşme belgelerinin hazırlanmasında dikkatli olunmasını ve bu sözleşmeleri yürütmek üzere seçilen PAMRE kuruluşlarının ulusal akreditasyon kriterlerini karşılayabilecek durumda olmasını içerir.

Pek çok bağışçı PAMRE projelerine verdiği desteğin kamuoyu tarafından bilinmesini sağlamak amacıyla 'görünürlük' talep eder. Bağışçının logosunun PAMRE malzeme/materyallerinde kullanılması gerekebilir. Bunun yanında, bazı bağışçılar da görünür olmak istememektedirler. Bu husus, PAMRE projesinin geliştirilmesi safhasında bağışçı ile birlikte ele alınarak karara bağlanmalıdır.

10. PAMRE Ekibinin Oluşturulması:

PAMRE ekibinin yapısının belirlenmesinde toplumsal ve kültürel yapı göz önünde bulundurulur. PAMRE ekibi tercihen toplumsal cinsiyet eşitliği kapsamında en az bir erkek ve bir kadın personel olacak şekilde oluşturulur. Görevlendirilen personeller riskli bölgelerde yaşayan kadın, erkek ve çocukların patlayıcı mühimmattan kaynaklanan risklerin farkında olmalarını sağlamak, emniyetli davranış tarzı geliştirerek yaralanma ve ölüm riskini azaltmak ve riski insanların güvenle yaşayabilecekleri seviyeye çekmek hedefleriyle projeye sıkı sıkıya bağlı olarak çalışmalıdır.

Söz konusu personeller, projenin başarılı bir şekilde uygulanmasından, ilgili PAMRE etkinliklerinin hedef gruplarla koordine edilmesinden ve emniyet mesajlarını uygun teknikler kullanarak katılımcılara aktarılmasından ve icra edilen faaliyetlerin raporlanmasının gerçekleştirilmesinden sorumludur.

10.1. PAMRE Ekibinin Genel Asgari Nitelikleri:

PAMRE faaliyeti yürüten her personel görevini ve sorumluluklarını yerine getirmek amacıyla ilgili eğitimleri almış olacak ve uygun niteliklere ve deneyimlere sahip olacaktır. PAMRE projelerinde görev alacak personel aşağıdaki uzmanlık alanlarından en az birine sahip olmalıdır:

- a. Eğitim,
- b. Haberleşme (Özellikle kitle iletişim araçları için),
- c. Kamu Sağlığı,
- ç. Psikoloji,

d. Epidemiyoloji (Toplumdaki kaza ile ilgili durumların dağılımını, görülme sıklıklarını ve bunları etkileyen belirteçleri inceleyen bir bilim dalıdır. Olayları tanımlamak ve görülme sıklığını ölçmek, kazaların nedenlerini inceleyen çözümleyici çalışmalar yapmak, uygulanan programların etkinliğini ölçme ve değerlendirme çalışmaları yapmak bu bilim dalının amaçları arasındadır. Epidemiyolojik çalışma insan topluluklarını hedef alır. En sık olarak belli bir zamanda, belli bir bölgede topluluk, yaş, cins, meslek gibi alt gruplarla analizler yapılır.),

e. Pazarlama ve Pazar Araştırması,

f. Katılımcı ve Anket/Röportaj Araştırma Yöntemlerini İçeren Sosyal Bilimler (Sosyoloji).

PAMRE faaliyeti icra edecek personel aşağıdaki niteliklere sahip olmalıdır;

- a. Üniversitelerin ilgili bölümlerinden en az 4 yıllık eğitim almış olmak,
- b. Temiz bir Adli Sicil Kaydına sahip olmak,
- c. Bilgisayar ofis programlarını kullanmak,
- ç. Planlama etüt ve proje hizmetlerinde tecrübeli olmak,
- d. İyi derecede İngilizce bilmek,
- e. Patlayıcı Mühimmat Risk Eğitimi konusunda eğitim almış olmak,
- f. PAMRE projesinin uygulandığı bölgeye uygun lisan becerilerine sahip olmak,
- g. Bilimsel çözüm önerileri geliştirme yeteneğine sahip olmak,
- h. Ekip içerisinde uyumlu çalışabilme becerisine sahip olmak,
- i. İnsani yardım faaliyetlerinde, özellikle PAMRE alanında deneyim sahibi olmak.

10.2. PAMRE Personelinin Güvenliği:

PAMRE personeli, güvenliklerinin sağlanması amacıyla aşağıdaki koşullara uyar:

a. PAMRE ekibindeki her personel, patlayıcı madde imha uzmanı olmadığını ve patlayıcı mühimmat ile ilgili bir işlem yapmasının mümkün olmadığını gerektiğinde belirtecektir.

b. PAMRE personeli mayın riski olan bölgelerdeki doğal işaretleme sistemleri de dahil olmak üzere çalışma gösterdikleri coğrafyada kullanılan tüm işaretleme sistemlerine aşina olacaktır.

c. Tüm PAMRE faaliyetleri bilinen güvenli alanlarda gerçekleştirilecektir.

ç. PAMRE personeli, mayın/PM temizliği yapılan bir alana gitmesi durumunda buradaki saha amirinin/ yetkilisinin talimatlarına göre hareket edecektir.

d. PAMRE personeli, hiçbir şekilde gerçek mayın/PM ile fiziksel temas kurmayacaktır.

e. Tüm PAMRE personeli, “Temel Yaşam Desteği İlk Yardım Kursu” alacaktır.

f. PAMRE ekipleri, bölge insanı tarafından mayın/PM tespit edilmiş olan alanlara davet edilebilirler. Bu durumda, oluşabilecek kazalara sebebiyet vermemek amacıyla kirletilmiş alanlara girmek ve/veya mayın/PM’leri kontrol etmek konusunda eğitilmiş ve donanımlı olmadıklarını ilgililere belirteceklerdir. Gerektiği takdirde, mayın/PM’lerin gözlemlenmesi, bilinen güvenli bir alandan yapılır.

g. Ayrıca, herhangi bir vatandaş, PAMRE ekibine göstermek için mayın/PM’nin bir örneğini alıp getirmiş de olabilir. Bu durumda kişiye hareketsiz durması ve cismi sallamaması veya hareket ettirmemesi söylenmelidir. Çevredeki diğer insanlar daha güvenli bir yere tahliye edilecek ve daha sonra kişiye, cismi dikkatlice yere bırakması talimatı verilecektir. Bu cisim daha sonra PM olarak değerlendirilecek ve buna göre işaretlenecek ve rapor edilecektir. **HİÇBİR KOŞUL ALTINDA**, cismi taşıyan kişiden almak PAMRE ekibinin görevi değildir.

11. Faaliyet Raporları:

11.1. Mayın Faaliyetleri Bilgi Yönetim Sistemi (MFBYS) Uyumlu Kaza Raporu, Olay Raporu ve Mağdur Bilgi Formu:

MAFAM D.Bşk.lığı Mayın Mağdurlarına Yardım ve Risk Eğitimi Şube Müdürlüğüne, İçişleri Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Genelkurmay Başkanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü ile iş birliğinde icra edilen çalışmalar sonucunda, mayın mağdur verilerine ilişkin elde edilen bilgiler doğrultusunda “Mayın Mağdurları Veri Tabanı” oluşturulmuştur. Söz konusu bakanlıklardan ve kurumlardan, 3 aylık periyotlar halinde gelen güncel veriler veri tabanına girilecektir. Bu bilgiler MFBYS veri tabanında toplanacaktır.

MFBYS veri tabanında toplanan verilerle MFBYS ara yüzünde tanımlı sorgulama yetenekleri ile kullanıcılar tarafından çeşitli istatistikler/raporlar alınacaktır. MFBYS’de yer alan formlardan;

a. “Kaza Raporu ve Doldurma Talimatı” formu kapsamında, mayın/PM kaza bilgilerinin; olay bilgi edinme tarihi, kaza tarihi, kaza tipi, ilgili organizasyon/kurum/kuruluş/şirket bilgisi, kaza tanımı ve kaza alanıyla ilgili bilgilerin doldurulması,

b. “Kaza/Olay Raporu ve Doldurma Talimatı” formu kapsamında, mayın/PM kaza/olay bilgilerinin olay bilgi edinme tarihi, olay tarihi, olay tipi, ilgili organizasyon/kurum/kuruluş/şirket bilgisi, olay tanımı ve olay alanıyla ilgili bilgilerin doldurulması,

c. “Mağdur Bilgi Formu ve Doldurma Talimatı” kapsamında, mayın/PM mağdur bilgileri ile kazanın nerede, ne zaman, nasıl meydana geldiğini belirten bölümlerin eksiksiz doldurulması gerekmektedir.

Söz konusu formların elektronik ve/veya elle nasıl doldurulacağı “MMFSUT-09 Görev Belgeleri ve Rapor İşlemleri Standart Uygulama Talimatı”nda belirtilmiştir.

11.2. MFBYS Uyumlu Eğitim Formu:

Millî Mayın Faaliyet Merkezi (MAFAM) Dairesi Başkanlığı, 10 Temmuz 2018 tarihli ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin; “mayınlı bölgelerde yaşayan bölge halkının yararına olan mayın risk eğitim faaliyetlerini planlamak, belirlenen esaslara uygun olarak gerçekleştirilmesini takip etmek ve ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla iş birliği ve koordinasyonu sağlamakla görevlidir.” hükmüne istinaden ilgili patlayıcı mühimmat risk eğitimi personelleri tarafından “PAMRE” faaliyetleri icra edilecektir.

Verilecek eğitimin tamamlanmasına müteakip; eğitimi veren sorumlu personel, “MMFSUT-09 Görev Belgeleri ve Rapor İşlemleri Standart Uygulama Talimatı”nda yer alan “Eğitim Formu”nu eksiksiz dolduracaktır. Yetkili eğitmen, eğitimi alanların ad, soyad, T.C. kimlik numarası ve bölge bilgilerini “Eğitim Formunda” belirlenen formata uygun şekilde hazırlayacak ve her eğitimden sonra kendi proje yöneticisine gönderecektir. Yetkili PAMRE proje yöneticisi ise söz konusu formları, belirlenecek periyotlar halinde MAFAM D.Bşk.lığına gönderecektir.

12. PAMRE Kalite Yönetimi:

PAMRE eğitimini verecek unsurların akreditasyonu ve Kalite Güvence/Kalite Kontrolü, MAFAM D.Bşk.lığı Akr.ve Klt.Ynt.Ş. Md.lüğü tarafından MAFAM D.Bşk.lığı Mayın Mağdurlarına Yardım ve Risk Eğitimi Şubesi personeli ile birlikte hareket eder.

PAMRE kalite yönetiminde,

(a) Değerlendirmelerde eğitim materyallerinin hedef kitleye uygunluğuna, verilen mesajların açık, net, anlaşılır, gerçekçi ve ikna edici olup olmadığına bakılır.

(b) PAMRE'nin ne kadar başarıyla uygulanmakta olduğuna ve uygulamanın dayalı olduğu planın etkilenen toplulukların ihtiyaçlarına uygun olup olmadığına bakılır.

(c) PAMRE eğitimini icra eden uzman personelin, hedef kitleyle olan iletişimi gözlemlenir. Eğitim konularını tarafsız, doğru ve proje amacına uygun bir şekilde aktarıp aktaramadığı değerlendirilir. Bu kapsamda;

- (1) Verilen PAMRE'nin etkinliği ve verimliliği,
- (2) PAMRE proje ve programlarının risk altındaki topluluklarca algılanması,
- (3) Sonuç olarak ortaya çıkan davranışsal değişiklikler,
- (4) Hedef risk gruplarındaki davranış değişiklikleri izlenir.

13. Yararlanılan Kaynaklar:

MMFS 12.10 Patlayıcı Mühimmat Risk Eğitimi (PAMRE).
Milli Mayın Faaliyet Standartları (MMFS)

EKLER:

Ek-1: Yeterlilik Sertifikası

EK-1

	YETERLİLİK SERTİFİKASI	
<p>ADI VE SOYADI :</p> <p>SİCİL NUMARASI :</p> <p>SERTİFİKA NU. :</p> <p>SERTİFİKA DÜZENLEME TARİHİ :</p> <p>SERTİFİKA GEÇERLİLİK TARİHİ :</p>		
<p>Bu sertifika;</p> <p>Millî Mayın Faaliyet Merkezi (MAFAM) Dairesi Başkanlığı bünyesinde, tarihinde verilen Patlayıcı Mühimmat Risk Eğitici Eğitimi (PAMRE) neticesinde, yukarıdaki ismi yazılı personelin PAMRE faaliyetlerini icra etmeye hazır olduğunu belirtir.</p>		
..... Eğitici Oper.D.Bşk. MAFAM D.Bşk.

Değişiklik Kaydı

MMFSUT Değişiklik Yönetimi

Bu MMFSUT dokümanına değişiklikle yapıldıkça, her değişiklik numaralandırılır, tarihi ve ayrıntılarıyla aşağıdaki çizelgeye kaydedilir. Değişiklik ayrıca, “değişiklik no. 1’i içerir” vs. tabirinin baskı tarihinin altına dâhil edilmek suretiyle MMFSUT’un kapak sayfasında da gösterilir.

Her MMFSUT’un resmi gözden geçirmesi tamamlandığında yeni baskı yayımlanabilir. Yeni baskının tarihine kadar yapılan değişiklikler ise, yeni baskıya dâhil edilir ve değişiklik çizelgesi silinir. Değişikliklerin kaydı yeniden başlatılır ve yeni bir gözden geçirmeye kadar sürdürülür.

Değişiklik Numarası	Değişiklik Tarihi	Değişiklik Yapılan/Bölüm/Paragraf	Değişiklik Detayları